

TRADYCJE ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

24 grudnia- Wigilia

Nazwa „Wigilia” pochodzi z języka łacińskiego i oznacza czuwanie, bezsenność, straż, wartę.

Dzień Wigilii w Polsce jest tradycyjnie dniem postu. Przygotowuje się i ozdabia choinkę. Do kolacji zasiada się, gdy na niebie pojawi się Pierwsza Gwiazdka. Jednym z rytuałów jest dzielenie się opłatkiem, poprzedzane wspólną modlitwą wśród najbliższych. Inne zwyczaje to: składanie życzeń, śpiewanie kolęd, obdarowanie się prezentami. Wieczera wigilijna nazywana jest także postnikiem ze względu na postne potrawy podawane na stół.

Choinka

W wielu kulturach drzewo, zwłaszcza iglaste, uważane jest za symbol życia i odradzania się, trwania i płodności. Jako drzewko bożonarodzeniowe pojawiło się w XVI wieku. Tradycja choinek narodziła się w Alzacji, gdzie wstawiano drzewka i ubierano je ozdobami z papieru i jabłkami (nawiązanie do rajskiego drzewa). Wielkim zwolennikiem tego zwyczaju był Marcin Luter, który zalecał spędzanie świąt w domowym zaciszu. Choinki więc szybko stały się popularne w protestanckich Niemczech.

Każda ozdoba choinkowa miała swoje znaczenie:

- ✓ **Łańcuchy**- więzi rodzinne
- ✓ **Aniolki**- opiekunowie domu
- ✓ **Jabłko**- zdrowie i uroda
- ✓ **Miodowe pierniki**- dostatek na przyszły rok
- ✓ **Opłatek**- miłość, zgoda, harmonia w rodzinie
- ✓ **Lampki i bombki**- ochrona domów od demonów i ludzkiej nieżyczliwości
- ✓ **Gwiazdka na czubku**- pamiątka Gwiazdy Betlejemskiej
- ✓ **Dzwonki**- dobre nowiny i radosne wydarzenia w rodzinie
- ✓ **Orzechy zawinięte w złotko**- dobrobyt i siły witalne

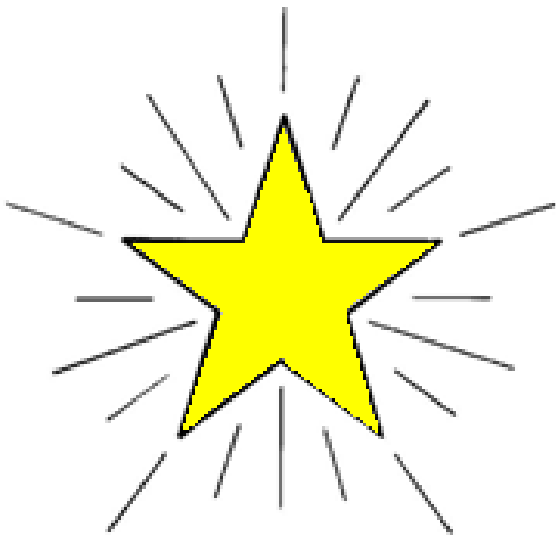

Jemioła

Jest to stary anglosaski obyczaj. Znajduje coraz więcej zwolenników również w naszym kraju. Pod jemiołą zakochani całują się, zwaśnione osoby łatwiej się godzą, a zawarta przyjaźń jest trwała. Zgodnie z tradycją gałązki jemioły zawieszają się nad wigilijnym stołem, najpóźniej przed pojawieniem się pierwszej gwiazdki, nad drzwiami frontowymi oraz nad kominkiem lub kuchnią. Wigilijny pęk jemioły należy trzymać przez cały rok, bo inaczej jej dobroczynna moc zniknie.

Wolne miejsce przy stole

Znany i powszechny jest obecnie w Polsce zwyczaj pozostawiania wolnego miejsca przy stole wigilijnym. Pozostawiając wolne miejsce wyrażamy pamięć o naszych bliskich, którzy nie mogą z nami być lub o zmarłym członku z naszej rodziny.

Pierwsza Gwiazdka

Wieczera wigilijna rozpoczyna się, gdy na niebie ukazuje się Pierwsza Gwiazdka. Czyni się tak ze względu na to, że Gwiazda Betlejemska doprowadziła Trzech Mędrców do stajenki, w której urodził się Jezus Chrystus.

Dzielenie się opłatkiem

Najważniejszym momentem kolacji wigilijnej jest łamanie się opłatkiem. Obyczaj ten mówi, że opłatek zapewnia dostatek chleba na przyszły rok. Symbolizuje także zgodę i przebaczenie.

Ilość potraw

Według tradycji ilość potraw powinna być nieparzysta. W dawnych czasach kolacja chłopska składała się z pięciu lub siedmiu pokarmów, wieczerza szlachecka z dziewięciu przysmaków, a u arystokracji z jedenastu posiłków. Dopuszczalna była ilość dwunastu potraw na cześć Dwunastu Apostołów.

Parzysta liczba osób

Do tradycji wigilijnej należy, aby do stołu zasiadała parzysta liczba osób. Nieparzysta zaś ilość uczestników miała wróżyć dla jednego z nich nieszczęście. Najbardziej unikano liczby 13.

Do stołu zasiadano według wieku lub hierarchii:

- Według wieku od najstarszego członka do najmłodszej osoby z rodziny, aby w takiej samej kolejności „schodzić z tego świata”.
- Według hierarchii, czyli kolacje rozpoczyna najczęściej gospodarz domu.

Pasterka

Jest to uroczysta Msza Święta w nocy z 24 na 25 grudnia. Pasterka upamiętnia oczekiwanie i modlitwę pasterzy zmierzających do Betlejem. Jest jedną z najważniejszych tradycji.

Wigilijne przesady

1. Nie należy się kłócić, sprzeczać, płakać, bo niezgoda i smutek będą często pojawić się w domu do następnej Wigilii.
2. Zachorowanie albo zranienie się to zapowiedź słabego zdrowia przez cały rok.
3. Najlepiej, aby jako pierwszy dzwonił lub przychodził mężczyzna, ponieważ oznacza to szczęście i radość dla tego domu.
4. Podczas wieczerzy nie trzeba zbyt dużo mówić oraz nie przerywać innym, dlatego że oznacza to kłótnie i możliwość ujawnienia powierzonych, cudzych tajemnic, czy sekretów w następnym roku.

25 grudnia- Boże Narodzenie, czyli Pierwszy Dzień Świąt

Przepowiadanie pogody na następny rok

Od Pasterki, czyli od Pierwszego Dnia Świąt (25 grudnia) do Święta Trzech Króli (6 stycznia), trwa okres zwany dwunastnicą. Przez dwanaście następujących po sobie dni można wywróżyć jaka będzie pogoda na przyszłe miesiące w zbliżającym się Nowym Roku.

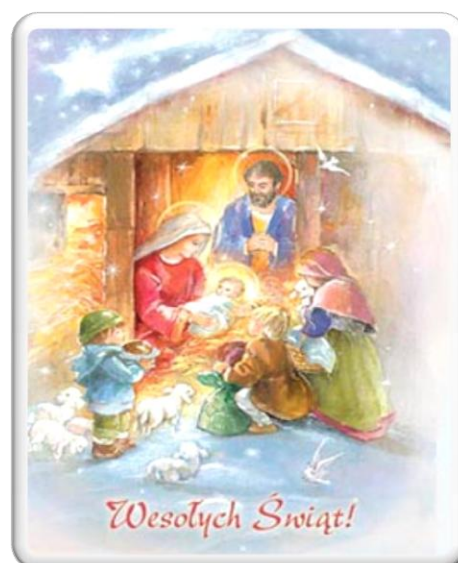
Dni przepowiadające na poszczególne miesiące:

- 25 grudnia- styczeń
- 26 grudnia- luty
- 27 grudnia- marzec
- 28 grudnia- kwiecień
- 29 grudnia- maj
- 30 grudnia- czerwiec
- 1 stycznia- lipiec
- 2 stycznia- sierpień
- 3 stycznia- wrzesień
- 4 stycznia- październik
- 5 stycznia- listopad
- 6 stycznia- grudzień

26 grudnia – Drugi Dzień Świąt

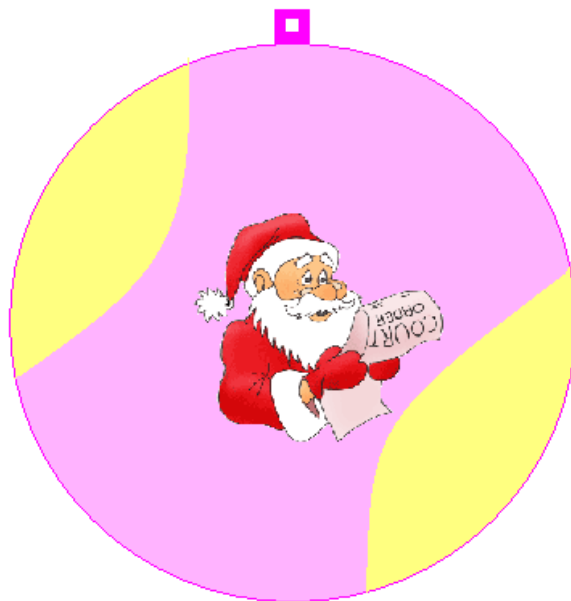
Drugie Dzień Świąt obchodzony jest na pamiątkę Świętego Szczepana - pierwszego męczennika za wiarę chrześcijańską. Szczepan był jednym z siedmiu diakonów Kościoła, wybranym do sprawowania opieki nad wdowami i ubogimi. Naraził się starzyźnie żydowskiej poprzez swoją gorliwość w głoszeniu Ewangelii, a także dokonane cuda. Starszyzna wynajęła fałszywych świadków przeciw Szczepanowi, aby oskarżyli go o mówienie nieprawdy. Na Świętym wykonano wyrok śmierci. Kult Szczepana szybko się rozprzestrzenił.

Święty Szczepan jest patronem:

- Woźniców
- Stangretów
- Stajennych
- Murarzy
- Krawców
- Kamieniarzy
- Tkaczy
- Stolarzy
- Bednarzy

Gontarczyk Klaudia kl. Ia